

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36006729	IES Valle-Inclán	Pontevedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	1º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	13
4.2. Materiais e recursos didácticos	14
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	17
6. Medidas de atención á diversidade	17
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	20
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	20
9. Outros apartados	21

1. Introducción

Esta materia impártese en todos os centros de Secundaria de Galicia, xa que forma parte da etapa obrigatoria. Para moitos alumnos, 1º da ESO é a súa primeira experiencia na creación de proxectos multidisciplinares onde teñen que traballar todas as competencias e utilizar ferramentas e procedementos que ata o de agora non utilizaron.

É necesario que os profesores lles sirvamos de acicate e os estimulemos para despertar a súa curiosidade e creatividade lieteraria , artística, emprenderora... sen prexuízos nen vergoña, ó mostrar o seu proceso de investigación e o traballo finalizado ao resto do alumnado e aos docentes.

Unha asignatura como esta fomenta a exploración e coñecementos propios e promove a imaxinación así como a capacidade para crear respostas múltiples. Implica un grao alto de interacción co grupo onde o traballo propio e alleo, individual e en grupo, serven para fomentar o debate e aprender a aprender.

É imprescindible que o alumnado adquira os procedementos, as ferramentas e as destrezas básicas para afrontar a elaboración dun proxecto que despois terá que expoñer a comunidade educativa. Esta materia colabora amplamente no fomento a comunicación do grupo , o traballo conxunto , o espírito crítico e a resolución de problemas.

A materia impártese nos cursos de primeiro e terceiro da ESO facilitándolle ao alumnado: seguir afondando no coñecemento, interpretación e valoración crítica no coñecemento e o respecto polo patrimonio cultural, histórico, gastronómico e artístico do seu entorno próximo.

A materia está deseñada a partir de oito obxectivos que saen dos obxectivos xerais da etapa e das competencias que configuran o perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, en especial dos descritores da competencia en conciencia e expresión culturais, verbal, a dixitalización, a convivencia democrática, a interculturalidade ou a creatividade.

Para iso, propuxémonos o seguintes puntos a traballar

O obxectivo fundamental que se propuxo para esta materia foi desenvolver no alumnado a curiosidade e o interese necesarios por coñecer a historia do lugar onde estudian , espertando a necesidade de transmitir esa historia aos demais.

Coñecer a historia do instituto e do autor que da nome ao instituto no que estudian.

Crear no alumnado o interese e a curiosidade por coñecer ao autor que da nome ao instituto.

Espertar no alumno a capacidade de transmitir ás súas familias, amigos, etc. o sentimento de arraigo e afecto cara o centro de estudos , centro no que tamén estudia gran parte dos avós e pais do alumnado.

Capacidade para traballar en equipo.

Desenvolver habilidades básicas para extraer información e sintetizar esa información.

Coñecer o patrimonio histórico e cultural do instituto

Coñecer as orixes e evolución e características do centro.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Diseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	DESMONTANDO A VALLE INCLÁN	Investigaremos datos sobre a súa biografía e anécdotas que nos achegan ao personaxe que dá nome ao noso centro educativo.	10	9	X		
2	IES VALLE INCLÁN .UN INSTITUTO CON MOITA HISTORIA	Estudaremos a historia do noso centro dende a súa creación no ano 27	20	5	X		
3	A BIBLIOTECA DO NOSO CENTRO	Investigaremos un pouco sobre os seus fondos e sobre os fondos que puiden albergar	20	6		X	
4	PERSONAXES QUE ESTUDARON NO NOSO CENTRO	Indagaremos polos personaxes que puideran estudar e ser profesores no noso centro	20	6		X	
5	UNHA VIAXE LITERARIA POR PONTEVEDRA DESCRIPCIÓN	Descubriremos os recunchos da nosa cidade que están relacionados coa figura de Valle Inclán	10	3			X
6	PRESENTACIÓN DO NOSO PROXECTO A COMUNIDADE EDUCATIVA	Exporemos o noso proxecto de investigación a outros alumnos e tamén faremos algunha exposición no centro	20	6			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	DESMONTANDO A VALLE INCLÁN	9

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Valorar a importancia do noso patrimonio cercano a través do coñecemento dos nosos ancestros.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Traballar tendo en conta as datas de presentación dos traballos e cumprirlas con puntualidade e regularidade.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Ser puntual nas entregas das tarefas e traballar en grupo de xeito responsable.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Traballar tendo en conta que o proxecto e multidisciplinar e abrange todas as competencias.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Ser conscientes de todos os recursos materiais do que se dispoñe no centro e na casa e utilízalos de xeito correcto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Ter informado en todo momento ao profesor das incidencias que poden ir aparecendo e que impidan que o proxecto non avance. Ser quen de buscar solucións autónomas os problemas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Analizar dun xeito crítico as producións propias e alleas .		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Valorar a presentación final do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Saber expresarse con claridade fronte ao profesor e os seus compañeiros.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Valorar a súas destrezas expresivas e comunicativas		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción do noso patrimonio artístico e cultural.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Valorar as respostas creativas no traballo Valorar o traballo feito cos recursos dixitais do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.
- Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
2	IES VALLE INCLÁN .UN INSTITUTO CON MOITA HISTORIA	5

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Traballar tendo en conta as datas de presentación dos traballos e cumprirlas con puntualidade e regularidade.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Ser puntual nas entregas das tarefas e traballar en grupo de xeito responsable.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Traballar tendo en conta que o proxecto e multidisciplinar e abrange todas as competencias.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Ser conscientes de todos os recursos materiais do que se dispoñe no centro e na casa e utilízalos de xeito correcto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Ter informado en todo momento ao profesor das incidencias que poden ir aparecendo e que impidan que o proxecto non avance. Ser quen de buscar solucións autónomas os problemas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Analizar dun xeito crítico as producións propias e alleas .		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Valorar a presentación final do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Saber expresarse con claridade fronte ao profesor e os seus compañeiros.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Valorar a súas destrezas expresivas e comunicativas		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción do noso patrimonio artístico e cultural.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Valorar as respostas creativas no traballo Valorar o traballo feito cos recursos dixitais do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
3	A BIBLIOTECA DO NOSO CENTRO	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Traballar tendo en conta as datas de presentación dos traballos e cumprirlas con puntualidade e regularidade.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Ser puntual nas entregas das tarefas e traballar en grupo de xeito responsable.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Traballar tendo en conta que o proxecto e multidisciplinar e abrange todas as competencias.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Ser conscientes de todos os recursos materiais do que se dispoñe no centro e na casa e utilízalos de xeito correcto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Ter informado en todo momento ao profesor das incidencias que poden ir aparecendo e que impidan que o proxecto non avance. Ser quen de buscar solucións autónomas os problemas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Analizar dun xeito crítico as producións propias e alleas .		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Valorar a presentación final do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Saber expresarse con claridade fronte ao profesor e os seus compañeiros.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Valorar a súas destrezas expresivas e comunicativas		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción do noso patrimonio artístico e cultural.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Valorar as respostas creativas no traballo Valorar o traballo feito cos recursos dixitais do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.

Contidos
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
4	PERSONAXES QUE ESTUDARON NO NOSO CENTRO	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Traballar tendo en conta as datas de presentación dos traballos e cumprirlas con puntualidade e regularidade.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Ser puntual nas entregas das tarefas e traballar en grupo de xeito responsable.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Traballar tendo en conta que o proxecto e multidisciplinar e abrange todas as competencias.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Ser conscientes de todos os recursos materiais do que se dispoñe no centro e na casa e utilízalos de xeito correcto.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Ter informado en todo momento ao profesor das incidencias que poden ir aparecendo e que impidan que o proxecto non avance. Ser quen de buscar solucións autónomas os problemas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Analizar dun xeito crítico as producións propias e alleas .		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Valorar a presentación final do proxecto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Saber expresarse con claridade fronte ao profesor e os seus compañeiros.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Valorar a súas destrezas expresivas e comunicativas		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción do noso patrimonio artístico e cultural.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Valorar as respostas creativas no traballo Valorar o traballo feito cos recursos dixitais do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
5	UNHA VIAXE LITERARIA POR PONTEVEDRA DESCRIPCIÓN	3

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Valorar a importancia do noso patrimonio cercano a través do coñecemento dos nosos ancestros.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Traballar tendo en conta as datas de presentación dos traballos e cumprirlas con puntualidade e regularidade.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Ser puntual nas entregas das tarefas e traballar en grupo de xeito responsable.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Ter informado en todo momento ao profesor das incidencias que poden ir aparecendo e que impidan que o proxecto non avance. Ser quen de buscar solucións autónomas os problemas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Analizar dun xeito crítico as producións propias e alleas .		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Valorar a presentación final do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Saber expresarse con claridade fronte ao profesor e os seus compañeiros.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Valorar a súas destrezas expresivas e comunicativas.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción do noso patrimonio artístico e cultural.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Valorar as respostas creativas no traballo Valorar o traballo feito cos recursos dixitais do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

UD	Título da UD	Duración
6	PRESENTACIÓN DO NOSO PROXECTO A COMUNIDADE EDUCATIVA	6

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Valorar a importancia do noso patrimonio cercano a través do coñecemento dos nosos ancestros.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Saber buscar utilizar con creatividade os recursos e materiais necesarios para a elaboración de producións propias amosando unha visión persoal.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Saber buscar e seleccionar a información para cada actividade.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Traballar tendo en conta as datas de presentación dos traballos e cumprirlas con puntualidade e regularidade.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Ser puntual nas entregas das tarefas e traballar en grupo de xeito responsable.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Analizar dun xeito crítico as producións propias e alleas .		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Valorar a presentación final do proxecto.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Saber expresarse con claridade fronte ao profesor e os seus compañeiros.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Valorar a súas destrezas expresivas e comunicativas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Saber expresar minimamente, dun xeito aberto e respectuoso, as emocións e a satisfacción que emanan da percepción do noso patrimonio artístico e cultural.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Valorar as respostas creativas no traballo Valorar o traballo feito cos recursos dixitais do centro.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles. - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Levaremos a cabo este proxecto para dar a coñecer aos alumnos o seu entorno cercano, o seu centro de estudos e o autor que leva o seu nome.

Este proxecto pretende concienciar ao alumnado do seu papel como axentes activos na materia e eles son os que irán dando contido a propia materia.

De xeito individual terán que elaborar un caderno de investigación para dar a coñecer o seu entorno o instituto como patrimonio histórico e tamén literario

Tamén investigaremos acerca da biblioteca e dos libros que puido albergar.

Por grupos, poderán elaborar unha biografía do autor Valle Inclán, utilizando como recurso a banda deseñada, Ao remate do proxecto o exporán a comunidade educativa.

Poderán ter a opción de realizar algunha visita os escenarios relacionados coa figura de Valle Inclán na nosa cidade, así como visitar todas as dependencias e aulas do centro.

A materia de Proxecto curricular pretende introducir ao alumnado de 1º da ESO no mundo da búsqueda de información para a creación de proxectos multidisciplinares nos que traballe varias das competencias claves.

Preténdese non só, que o alumnado sexa capaz de recoller información, senón que tamén de analizala, de crear contidos e podelos transmitir de xeito creativo, divulgativo a comunidade escolar e aos seus iguais.

Para iso é necesaria unha metodoloxía que trate de aprender a recoller información e adquirir os obxectivos a través das actividades da aula.

Os bloques de contidos están organizados de xeito que cada unidade pode empregar parte dos contidos adquiridos nas anteriores. O alumnado verase obrigado a utilizar o aprendido máis aquilo que debe aprender coa práctica, situándose a súa actividade entre o que sabe facer e o que pode chegar a facer coa axuda do profesorado.

Na materia de Proxecto Competencial podemos utilizar distintas metodoloxías. Velaquí algunhas suxestións:

- 1) Exposición, por parte do docente, da nova tarefa a realizar.
- 2) Avaliación inicial, se se considera necesario, co fin de coñecer as ideas previas que ten o alumnado sobre os

contidos da unidade.

3) É moi exemplarizante e de gran axuda, amosar as pesquisas e traballos dos compañeiros para que vexan as múltiples posibilidades que ten unha proposta.

4) Exposición dos contidos que o alumnado debe entender para a realización dos exercicios onde intervirá unha metodoloxía investigadora e creadora, o traballo en grupo e, por suposto, o traballo guiado polo profesorado.

5) Elaboración dos exercicios durante as horas lectivas e tamén poden preguntar na casa os pais e avós.

6) Reflexión persoal e conxunta sobre os coñecementos adquiridos.

7) Nos exercicios a realizar nas horas lectivas teranse en conta as seguintes pautas:

- A exposición da tarefa a realizar e aplicación dos contidos explicados.
- A correcta organización, limpeza e presentación da libreta de investigación.
- O aproveitamento eficaz do tempo así como o interese e a curiosidade mostrado polo alumnado.

O resultado será valorado en función do progreso do alumnado, na consecución da adquisición das competencias clave, a través da avaliación dos criterios establecidos mediante unha rúbrica

O alumnado poderá participar na selección das actividades a realizar, sempre que as súas propostas respondan aos obxectivos dos bloques de contidos.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador con conexión a internet e proxector con pantalla.
Plataforma de ensino virtual, preferentemente, a plataforma Edixgal
Recursos de internet como páxinas web, blogs , periódicos dixitais etc.
Libreta de investigación DIN A5
Folios e cartulinas de cores para as exposicións

A materia impartirase na súa aula. Se realizarán traballos prácticos posteriores a explicación do profesorado e os alumnos terán que compartir información co resto do alumnado e traballar ás veces en equipo, etc.

O alumnado deberá aportar material propio, aínda que na aula poderá estar dispoñible algúns deste material para uso do alumnado:

- Material informativo facilitado polo profesorado
- Libreta Din A5 de investigación.
- Funda para a libreta que faremos na aula cunha bolsa de papel
- 2 cartulinas de cores
- Lapis de grafito e lapis de cores
- Pegamento
- Bolígrafo
- Tesoiras.

Incentivarase no alumnado o uso de materiais reutilizados e de refugallo: distintos tipos de papeis usados, materiais procedentes do uso cotiá, etc. Poderán ser aportados polo alumnado, así como contar con eles na aula.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

1. PROPÓSITO DA AVALIACIÓN INICIAL:

Para comezar, é importante definir que é o que se quere conseguir por medio da avaliación inicial. Canto máis concreta sexa esta definición, máis útil será para unha toma de decisións axustada.

Debe proporcionar información relevante sobre os niveis xerais do grupo e do alumnado que o integra e servir como punto de partida para a contextualización do proceso de ensinanza-aprendizaxe. Pode ser moi útil para orientar a programación, a metodoloxía a utilizar e a organización da aula, así como para axustar a actuación docente ás necesidades, intereses e posibilidades do alumnado.

2. RECOLLIDA DE INFORMACIÓN:

A segunda fase da avaliación inicial, coincidinte coa de calquera proceso de avaliación, é a recollida de información. Tratarase de manter o equilibrio entre recoller todos aqueles datos que sexan precisos para o que se quere facer e centrarse só naqueles que sexan útiles para a decisión a tomar.

Os aspectos sobre os que recoller información serán:

- Competencia curricular: comunicación, autonomía, habilidades...
- Características do alumno/a: intereses, motivación, estilo de aprendizaxe...
- Entorno: contexto educativo (itinerario elixido, materias pendentes...), contexto familiar, contexto social.

O formato de recollida de información pode ir desde elaboración de cuestionarios como tarefas na Aula de Edixgal do centro, cuestionarios en papel, ata conversas informais, debates, etc. Tratarase de levar a cabo entre a primeira e a segunda semana do curso.

A reunión de avaliación inicial co equipo docente e o Departamento de Orientación, así como a información aportada polo titor do grupo, axudará a completar a información recollida e poñela en común.

3. TOMA DE DECISIÓNS:

Unha vez analizada toda a información, tomaranse decisións sobre os seguintes aspectos:

- Respecto ao currículo: deseñar adaptacións curriculares e reforzos nos casos necesarios.
- Respecto á forma de traballar na aula: organizar grupos, compañeiros de pupitre e lugar na aula, distribuir o material...
- Respecto a aspectos organizativos: distribución das unidades didácticas, cambios na temporalización, organización da avaliación...

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	20	20	20	10	20	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

CUALIFICACIÓN POR AVALIACIÓN:

O grao de consecución dos criterios de avaliación das distintas unidades da materia establecerase do seguinte xeito:

a) Mediante entregas de traballos prácticos, dos que o alumnado coñecerá os indicadores de logro. A nota deste apartado será a media aritmética de todos os traballos, valorándose cun 0 os non presentados. Algúns destes traballos estarán feitos na propia libreta de investigación, outros se entregarán na plataforma edixgal como tarefa e outros serán traballos feitos en grupo na aula. Peso porcentual na nota de cada avaliación: 80%.

b) Actitude fronte a materia. Peso porcentual na nota de cada avaliación: 20%.

É importante que se cumpran as instrucións dadas polo profesorado a realización e posta en práctica noa seus cadernos o investigado e feito en cada sesión, etc., e que os traballos sexan entregados nas datas indicadas, xa que iso será tido en conta na avaliación.

Os indicadores de logro corresponderanse cos criterios de avaliación e se poden aplicar en forma de rúbricas, listas de cotexo, escalas de valoración, ou outros instrumentos. Un exemplo dalgúns que se poden empregar na meirande parte das unidades didácticas sería o seguinte:

- Rexistrar no caderno de investigación correctamente o explicado e investigado en cada sesión.
- É quen de expresar con corrección os contidos sobre os que se traballa e o proceso seguido na realización da práctica.
- Acaba e presenta correctamente o traballo, tendo en conta a limpeza, claridade e orde.
- Adecúase ás instrucións e condicións postas polo profesor e sigue un proceso de traballo correcto.
- Nos traballos realizados en grupo, leva a cabo as tarefas asignadas e a súa participación é respectuosa.
- Entrega as tarefas en prazo.

CUALIFICACIÓN FINAL:

A nota final consistirá nunha media aritmética das tres avaliacións.

Peso de cada avaliación na ponderación final: a mesma

Criterios de recuperación:

RECUPERACIÓN AO LONGO DO CURSO:

O ideal para que o alumnado poida ir superando as dificultades en canto son detectadas, é que reincida sobre os obxectivos non acadados, por medio da reelaboración de traballos. Así, para poder recuperar as notas das avaliacións non superadas, o alumnado poderá repetir os traballos con notas inferiores a 5 e os non entregados. Para o cálculo da media, a nota dos traballos repetidos substituirá á dos anteriores.

Ditas entregas faranse de xeito periódico, en cada trimestre, nas datas indicadas polo profesorado.

RECUPERACIÓN FINAL:

O alumnado que non supere a materia unha vez avaliados os tres períodos citados, pode presentarse a unha avaliación final que consistirá en:

a) Elaboración dun proxecto teórico-práctico a realizar durante o tempo de clases, guiado polo profesorado. Peso porcentual na nota: 100%

Durante o tempo de preparación co que conta o alumnado desde que remata a 3ª avaliación ata a final, farase un percorrido polos contidos teóricos que se avaliarán e guiáraselle para poder levar a cabo a parte práctica do proxecto

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Plan de reforzo

Para a superación de materias pendentes se determinan os seguintes procedementos:

Plan de reforzo para o alumnado de educación secundaria obrigatoria que pasa de curso con a materia sen superar
O alumnado de educación secundaria obrigatoria que se promova de curso con materias sen superar deberá seguir un plan de reforzo en cada unha desas materias, destinado á súa recuperación e á súa superación.

O plan de reforzo será elaborado polo profesorado que imparte a materia que a alumna ou o alumno teñan pendente de superar, baixo as directrices do correspondente departamento didáctico e co coñecemento do profesorado titor, e terá como referentes os obxectivos da materia e a contribución á adquisición das competencias. Igualmente, será un plan que se adapte ás particularidades de cada alumna ou alumno destinatarios. O departamento didáctico velará pola realización do plan por parte da alumna ou do alumno.

Para superar a materia pendente, a alumna ou o alumno deberán obter avaliación positiva no plan de reforzo correspondente, o que se terá en conta para os efectos de promoción e/ou titulación.

O seguimento deste plan de reforzo (que pode incluír probas escritas) farase por tanto en cada unha das tres avaliacións ordinarias do curso.

As probas serán elaboradas e cualificadas polo profesor que imparte a asignaturade en base aos contidos mínimos. No caso de que o alumno/a que teña a asignatura pendente, non teña a asignatura nese curso as probas serán elaboradas e cualificadas polo xefe do departamento, é o caso de 2º da ESO onde pode haber alumnos de pendentes e ese ano o alumno non cursa a asignatura. O alumno será informado pola plataforma dixital e por escrito a os pais dos contidos e para os exames e as datas das convocatorias.

A comunicación ás familias terá que facela o profesorado que siga directamente este plan de reforzo, ou o departamento no seu defecto.

6. Medidas de atención á diversidade

A programación desta área contempla aqueles contidos nos que os alumnos amosan un nivel menos homoxeneo. Tratarase de asegurar un nivel mínimo para tódos os alumnos ó final da etapa, prestando oportunidades para recuperar os coñecementos adquiridos.

Nesta programación pártese da idea de que a aula é un conxunto de diversidades e do principio de individualización do ensino. Polo tanto, temos que identificar e adaptar a nosa metodoloxía a estas particularidades.

Tendo en conta isto, e recoñecendo que nunha aula pode haber multitude de circunstancias dispares, temos que ser flexibles á hora de adaptar a nosa programación, adoptando medidas de carácter preventivo unha vez coñezamos as particularidades das persoas coas que imos traballar.

A inclusión será un factor determinante no desenvolvemento das propostas de traballo das unidades didácticas, que terán lugar en ambientes de aprendizaxe centrados no alumnado, para que todos poidan demostrar o seu potencial e sexan partícipes das situacións de aprendizaxe. Isto será moi enriquecedor para eles pero tamén para o resto do alumnado e para nós como profesionais da educación.

Esta materia é especialmente integradora, polas súas características intrínsecas e pola multitude de solucións que poden resultar de cada resposta a cada actividade proposta. As unidades didácticas referidas ó debuxo técnico poderían ser máis complexas, dependendo das necesidades de cada alumno, polo que é na parte que máis debemos incidir para adaptar os instrumentos metodolóxicos e de avaliación.

Cada curso, como docentes da de Proxecto Competencial, podemos afrontar o reto de ter alumnos con discapacidades visuais, auditivas, motoras, así como diagnósticos de TDAH ou TEA, entre outras moitas particularidades. Tamén atoparemos alumnado procedente do extranxeiro, recentemente incorporado ó noso sistema educativo, algúns deles sen coñecer as linguas vehiculares, estudantes que proveñen de diferentes orixes socioeconómicas, con condicións persoais difíciles, distintos xeitos de aprender, ritmos de asimilación dispares e

niveis de motivación desiguais. Tampouco podemos esquecer ao alumnado de altas capacidades que son un desafío para o cente e unha gran fonte de inspiración para o resto de compañeiras/os.

A detección das necesidades do alumnado pode darse en calquera momento do curso académico (incluso en calquera momento do desenvolvemento da vida académica) e por iso é importante facer avaliacións iniciais detalladas que aporten información do alumnado no arranque do curso escolar.

Conscientes de que perseguimos acadar os obxectivos propostos de acordo ás capacidades e intereses do alumnado, as medidas de atención á diversidade centraranse en:

MEDIDAS CURRICULARES E METODOLÓXICAS:

supoñen unha adaptación do currículo encamiñada a modificar as disfuncións, transitorias ou permanentes, detectadas en certos alumnos/as.

- No caso de que un alumno non acadar os obxectivos mínimos trataremos de ofertar unha variedade de actividades de reforzo, a través de exercicios adaptados e de consolidación.

- Utilizaremos multiplicidade de procedementos e mecanismos de avaliación da aprendizaxe, Dispoñemos de unha variedade ampla de mecanismos de recuperación.

- É importante, tamén, favorecer a existencia dun bo clima de aprendizaxe na aula e insistir en reforzos positivos para mellorar a auto estima. É interesante aproveitar as actividades fóra da aula para acadar unha boa cohesión e integración do grupo.

- Pódense valorar a realización de adaptacións curriculares significativas de elementos do currículo. Diseñaranse buscando o maior desenvolvemento posible das competencias. Tomaranse para a avaliación e para a promoción como referencia os elementos fixados nelas. O departamento de orientación encargárase de asesorar e coordinar estas medidas.

- Os alumnos con discapacidade que poidan ser escolarizados disporán da modalidade que lles garanta unha resposta máis axeitada ás súas necesidades.

- Se un alumno require ser hospitalizado ou permanecer convalescente no seu domicilio favoreceremos a continuidade na nosa materia e a comunicación a través da aula virtual ou do profesor de atención domiciliaria.

- O alumnado valorado como de altas capacidades pode ampliar o currículo ou aceleralo así como flexibilizar o período de permanencia na etapa.

MEDIDAS INTERDISCIPLINARES E COLABORATIVAS:

- Favoreceremos o traballo en equipo, preferiblemente en pequenos grupos para que o alumnado se sinta máis arroupado e poida desenvolver distintos roles.

- Existen tarefas nas que sería interesante colaborar con profesores de materias afíns e complementarias podendo abordar proxectos conxuntos. Isto para os estudantes é unha aprendizaxe moito máis global e permítelles entender mellor a aplicación e o sentido dos saberes.

- Unha frecuente comunicación coas familias resulta crucial nos casos de alumnado con necesidades educativas especiais. Elas nos poden indicar cales son as fortalezas e a maneira máis axeitada para traballar cos seus fillos. Ás veces estas familias están asesoradas por profesionais que tamén nos poden guiar á hora de concretar procedementos instrumentais e adaptar a materia para ter máis posibilidades de éxito.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Comprensión de lectura.	X	X	X	X		
ET.2 - Expresión oral e escrita.	X	X	X	X		
ET.3 - Comunicación audiovisual.	X	X	X	X		
ET.4 - Competencia dixital.	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Educación emocional e en valores.	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Igualdade de xénero.	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Creatividade.	X	X	X	X		X
ET.8 - Respecto mutuo e cooperación entre iguais.	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Prevención e resolución pacífica de conflitos.	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Segundo se recolle no decreto que regula a implantación da Educación Secundaria Obrigatoria, os elementos transversais deberán tratarse en todas as materias do curso. Recollemos neste listado todos os que son obrigatorios e tamén os que consideramos esenciais para a materia e a formación do noso alumnado.

Deberemos telos en conta á hora de seleccionar os materiais cos que se traballará, sexa en formato texto, imaxes ou contidos audiovisuais. Tamén no deseño das actividades que o alumnado porá en práctica, na organización dos equipos de traballo, na orientación dos debates que xurdan, etc.

Algunhas concrecións dos elementos transversais citados son as seguintes:

- Na educación para a igualdade de xénero, evítanse os comportamentos, estereotipos e contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.
- En canto ao emprendemento social e empresarial e á creatividade, trataremos de afianzar o espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico, así como as entregas de tarefas en prazo e forma.
- Na cooperación entre iguais e a prevención e resolución de conflitos, fomentaranse os valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e polo Estado de dereito, e o rexeitamento da violencia terrorista ou calquera outro tipo de violencia.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída e percorrido polo entorno próximo do centro	Realizaremos un percorrido polos escenarios relacionados coa figura de Valle Inclán en Pontevedra.			X
Percorrido cos alumnos polo centro	Realizaremos un percorrido polo centro analizando con ollos de historiadores o que nos rodea.	X	X	

Observacións:

Tratarase de planificar as actividades complementarias do departamento antes do inicio do curso, na medida do posible. Non sempre pode ser xa que hai eventos que son ofertados ao longo deste, hai cambios nas programacións das institucións non sempre as coñecemos ao inicio do curso académico.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Metodoloxía empregada
Traballo en equipo
Uso de ferramentas Tic

Descrición:

Para levar a cabo unha adecuada avaliación da práctica docente, é necesario ter en conta:

- Establecer indicadores de logro que servirán para comprobar o funcionamento da programación e valorar a actuación propia como docente.
- Diseñar un procedemento adecuado para recoller os datos correspondentes que permitan valorar a situación.
- Analizar os resultados obtidos.
- Propoñer e incorporar as medidas de mellora que sexan necesarias.

Os indicadores de logro organízanse en torno a catro apartados:

- (P) Programación.
- (M) Metodoloxía.
- (AD) Atención á diversidade.
- (A) Avaliación.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Durante o curso, farase un seguimento da programación cunha periodicidade mensual. Comprobarase o grao de consecución dos obxectivos e faranse constar os aspectos destacados en torno ao discorrer do curso nas correspondentes reunións de departamento.

Na memoria final do curso farase unha avaliación por parte de seminario co fin de corrixir aqueles defectos derivados

da práctica na aula.

A avaliación do proceso de ensino pode realizarse nestes dous momentos:

- 1) ao remate de cada unidade didáctica, para identificar carencias no alumnado;
- 2) ao rematar cada trimestre, unha vez obtidos os resultados da avaliación.

En canto ao procedemento de seguimento, as ferramentas empregadas para analizar os indicadores de logro poden consistir en:

- folla de rexistro onde ir anotando os aspectos máis cuantificables;
- diario de aula;
- Reunións periódicas dos profesores que imparten a asignatura.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36006729	IES Valle-Inclán	Pontevedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	2º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	3
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	9
4.2. Materiais e recursos didácticos	10
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	10
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	10
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	11
6. Medidas de atención á diversidade	11
7.1. Concreción dos elementos transversais	11
7.2. Actividades complementarias	12
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	12
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	13
9. Outros apartados	13

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 2º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno.

Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica no IES VALLE INCLÁN .

O grupo seleccionado de 2º ESO, está composto polos alumnos e alumnas que cursan a signatura de Proxecto Competencial en todos os grupos de este nivel.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Diseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	¿QUÉ É A RECICLAXE?	Investigar sobre que é a reciclaxe e a súa orixe, sobre o tempo de degradación	13	5	X	X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	¿QUÉ É A RECICLAXE?	dalgúns materiais. A reciclaxe no meu Concello.	13	5	X	X	
2	PRODUCTOS RECICLABLES	Buscar información sobre os produtos susceptibles de ser reciclados e cales non. Contedores dos distintos produtos.	13	6	X	X	
3	PROCESO DE RECICLAXE DO PAPEL E DO PLÁSTICO.	Buscar información sobre os distintos pasos do proceso de reciclaxe de materiais como o papel ou o plástico	13	5	X	X	
4	A RECICLAXE NO VALLE INCLÁN	Solicitar de la Dirección do centro información sobre que se recicla no noso centro e como funciona a recollida de residuos de todo tipo.	12	3		X	
5	ELABORACIÓN DUN PROXECTO PARA MELLORAR A RECICLAXE NO NOSO INSTITUTO.	Partindo da situación actual planificar un sistema de recollida de residuos mais eficiente. Ubicación dos contedores.	12	4		X	
6	DISEÑO DE CONTEDORES	Elaborar un deseño personalizado dos contedores que se ubicarán no centro, que recolla a información relevante sobre cada contedor.	12	4		X	
7	ELABORACIÓN DE CARTELERÍA INFORMATIVA SOBRE O PLAN DE RECICLAXE DO CENTRO	Elaborar os carteis e planos de ubicación dos distintos contedores do centro	13	4	X	X	X
8	AVALIACIÓN DO PLAN DE MELLORA DO RECICLAXE ELABORADO	Recoller información sobre distintos aspectos: limpeza, recollida de residuos... para avaliar as medidas implementadas.	12	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	¿QUÉ É A RECICLAXE?	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a xestión do lixo como un problema a solucionar	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Decidir que tipo de lixo se vai reciclar		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Seleccionar e recompilar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar o proxecto		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Resolver posibles incidencias		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	PRODUCTOS RECICLABLES	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a xestión do lixo como un problema a solucionar	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Decidir que tipo de lixo se vai reciclar		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Seleccionar e recompilar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar as distintas fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Solventar incidencias que poidan xurdir.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
3	PROCESO DE RECICLAXE DO PAPEL E DO PLÁSTICO.	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a xestión do lixo como un problema a solucionar	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Determinar os recursos necesarios para a realización do proxecto		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Seleccionar e recompilar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar o proxecto		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Resolver posibles incidencias		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
4	A RECICLAXE NO VALLE INCLÁN	3

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Construcción dos colectores e elaborar o plan de reciclaxe	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Construcción dos colectores e elaborar o plan de reciclaxe		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Construcción dos colectores e elaborar o plan de reciclaxe		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Construcción dos colectores e elaborar o plan de reciclaxe		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Realizar un informe		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
5	ELABORACIÓN DUN PROXECTO PARA MELLORAR A RECICLAXE NO NOSO INSTITUTO.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Elaborar o plan de reciclaxe	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Elaborar o plan de reciclaxe		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Elaborar o plan de reciclaxe		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Elaborar o plan de reciclaxe		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Realizar un informe		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
6	DISEÑO DE CONTEDORES	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Construcción dos colectores	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Construcción dos colectores		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Construcción dos colectores		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Construcción dos colectores		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Realizar un informe		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos	
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.	

UD	Título da UD	Duración
7	ELABORACIÓN DE CARTELERÍA INFORMATIVA SOBRE O PLAN DE RECICLAXE DO CENTRO	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Construcción dos colectores	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Construcción dos colectores		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Construcción dos colectores		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Construcción dos colectores		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Elaboración dun informe		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos	
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.	

UD	Título da UD	Duración
8	AVALIACIÓN DO PLAN DE MELLORA DO RECICLAXE ELABORADO	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentación do proxecto	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Presentación do proxecto		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Presentación do proxecto		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Presentación do proxecto		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Presentación do proxecto		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta. - Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Ao longo de todo o curso levarase a cabo o seguinte proxecto: "Reciclaxe no Valle Inclán".

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinabilidade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento. A finalidade é fomentar o interese pola lectura, o coidado do medio ambiente e a sustentabilidade, así como desenvolver a confianza, autoestima, autonomía e traballo en equipo. O proxecto será realizado en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto e asume tarefas individuais que integrarán o resultado final do proxecto.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN, explícase a finalidade do proxecto: pescudar e buscar información sobre o proceso de reciclaxe na Galicia, as empresas que se adican a esta actividade e que pasos ten o proceso. Cada grupo deberá buscar información sobre un tipo de material susceptible de ser reciclado e os contedores que se utilizan. Elaborarán cartelería informativa para cada colector. Iniciarase nesta avaliación a selección de materiais cos que elaborar e personalizar os contedores. Farase un plan de traballo, planificando tarefas, tempos, recursos e materiais que se van empregar.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, levarase a cabo a construción dos contedores con diversos materiais. Completarán tamén nesta etapa a cartelería da campaña de reciclaxe no centro.

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado, distribuirá os contedores e a cartelería polo centro e avaliará o seu uso por parte de toda a comunidade educativa..

Terán liberdade no emprego de materiais e modelos, dándolle a máxima difusión. O proxecto poderá ser difundido nunha breve presentación polo centro e na aula virtual.

Neste proxecto, trabállanse as todas as competencias clave contribuíndo interdisciplinarmente as seguintes materias:

- Competencia matemática (porcentaxes, xeometría).
- Competencia en comunicación lingüística e competencia plurilingüe (expresión oral e escrita, comprensión da información, lectura de textos...).
- Competencia dixital (elaboración e presentación do proxecto)
- Competencia persoal, social e de aprender a aprender (elaboración dun proxecto buscando a solución a un problema)
- Competencia cidadá (comportamento social, respecto ó medio ambiente).
- Competencia emprendedora (elaboración dun proxecto buscando a solución a un problema).
- Competencia en conciencia e expresión culturais (decoración dos colectores, elaboración de cartelería).

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador.
Artigos e produtos reutilizables (bolsas, recipientes, botes...).
Pegamentos, colas.
Sprays, pinturas.
Distintos téxtiles, fío de lá...

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste nunha aula convenientemente equipada cun encerado tradicional, dispoñendo o alumnado de pupitres individuais, o que facilitará os necesarios cambios na súa distribución para o traballo grupal.

A aula tamén esta dotada de un ordenador. Os alumnos e alumnas farán as búsquedas de información no seu propio ordenador edixgal..

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha avaliación inicial das competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. Asimesmo avaliarase a autonomía do alumnado á hora de buscar información para realizar o proxecto. Dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como para a elaboración das actividades de reforzo e de ampliación no caso de ser necesarias. Os resultados da avaliación daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do departamento de orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	13	13	13	12	12	12	13	12	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación:

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Entrega das fichas con toda a información recompilada.
- SEGUNDA AVALIACIÓN: Traballo en equipo. Adopción de rol concreto. Participación activa. Construción e customización dos contedores de reciclaxe.
- TERCEIRA AVALIACIÓN: Implementación do plan de reciclaxe no centro e avaliación do funcionamento do mesmo

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais, presentación, orde...

A nota da avaliación ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas durante o trimestre ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas sobre o proxecto e a información recompilada ao longo dese avaliación..A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

Haberá unha recuperación de cada avaliación para o alumnado que teña a correspondente avaliación suspensa. Consistirá nun exame sobre a materia traballada do proxecto ao longo de dita avaliación.

A nota final será a media aritmética das notas das tres avaliacións ou recuperacións, se fora o caso. Para facer dita media tomarase a nota que máis favoreza ao alumn@.

Se a nota final do alumn@ fora menor que 5 haberá un exame global de recuperación da materia traballada durante todo o curso, sendo a nota de ese exame a nota final da asignatura.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Non procede por ser o primeiro curso que se pode escoller esta materia.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión da Lectura	X	X	X		X		X	X
ET.2 - Expresión Oral e Escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación Audiovisual					X	X	X	
ET.4 - Competencia Dixital	X	X	X					
ET.5 - Emprendemento social e empresarial				X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade					X	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Presentación do proxecto	Difusión entre o resto da comunidade educativa do centro.			X

Observacións:

Presentación do proxecto na páxina web do centro..

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación á temporalización das unidades didácticas.

Metodoloxía empregada
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado.
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas.
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Participación activa de todo o alumnado.
Medidas de atención á diversidade
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades.
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado.

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O desenvolvemento da proxecto de acordo a temporalización establecida reflexarase nas actas de seguimento da programación nas reunións.

O propio seguimento da programación será realizado en Proens cando menos, unha vez ao mes, tal e como se reflicte na normtativa, deixando constancia nas actas de reunión de departamento.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36006729	IES Valle-Inclán	Pontevedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	3º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	6
4.2. Materiais e recursos didácticos	6
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	7
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	7
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	8
6. Medidas de atención á diversidade	8
7.1. Concreción dos elementos transversais	8
7.2. Actividades complementarias	9
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	9
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	10
9. Outros apartados	10

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 3º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece o Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo no que se marca o obxectivo do desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar que implique a colaboración ou comunicación cos distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno. Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica no IES Valle Inclán de Pontevedra, situado na Avenida de Montero Ríos s/n, no corazón da cidade..

No centro impártense ensinanzas de ESO e Bacharelato (nas modalidades de diúrno e nocturno).

Os grupos de 3º da ESO nos que se impartirá a materia son reducidos o cal favorecerá as dinámicas de traballo colaborativo e a supervisión das mesmas.

Teranse en conta os perfís individuais do alumnado durante todo o proceso de traballo e a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Deseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coñecemos a nosa contorna	Tras unha recollida e análise de información decidimos os temas en torno aos que xirarán os nosos proxectos e os instrumentos empregados durante o proceso (que deberán posibilitar o desenvolvemento das competencias e valores referidos na introdución desta programación).	25	10	X		
2	Construímoso o noso proxecto	Por grupos procederemos a crear os diferentes produtos deseñados previamente que poderán concretarse en diferentes formulacións: unha proposta de guía temática, unha historia dramatizada e/ou musicalizada sobre o tema traballado, etc.	35	10		X	
3	Presentamos o noso proxecto	Difusión da actividade dentro e/ou fora do centro .	40	15			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coñecemos a nosa contorna	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a importancia de aspectos da nosa contorna coma a oferta cultural e turística , o coidado do medioambiente, o patrimonio....	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Seleccionar recursos e materiais para a realización do proxecto.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información necesaria para a realización do proxecto.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Temporalizar as distintas fases do proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Solventar incidencias que poidan xurdir e valoralas de cara a futuras accións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	Construímoso o noso proxecto	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións planificadas.	TI	100
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar recursos e materiais necesarios.		
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Resolver as incidencias xurdidas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Valorar os resultados logrados.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Presentamos o noso proxecto	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Difusión da actividade a través de cartaces	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica axeitadas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Potenciar as emocións positivas na exposición.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais na presentación do proxecto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Ao longo de todo o curso levarase a cabo o proxecto "Coñecemos a nosa contorna" (nas súas diferentes manifestacións e/ou dimensións)

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinabilidade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento.

O proxecto será realizado en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto e asume tarefas individuais que se integrarán no proxecto final.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN, determinarase a estrutura dos proxectos. Secuenciaranse as diferentes fases do traballo e se procurarán os recursos necesarios. Poderanse asignar diferentes funcións e /ou tarefas aos diferentes grupos de traballo.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, os diferentes grupos de traballo inician a fase executiva do proxecto conforme á temporalización prevista.

Poderanse establecer, según o caso, contactos con axentes ou institucións externos ao propio centro

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado presentará o seu proxecto ante os compañeiros e mesmo nalgún centro da contorna se así está previsto.

Nestes proxectos, trabállanse as todas as competencias clave contribuíndo interdisciplinarmente as seguintes áreas:

- Música (creación das cancións, expresión vocal e posta en escea)
- Lingua Castelá (comprensión da información...)
- Lingua Galega (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Xeografía e Historia (espazos e lugares da contorna, momentos históricos...)
- Tecnoloxía e Dixitalización (búsquas de información en rede, presentación dixital do proxecto)
- Educación Plástica e Visual (deseño do formato de presentación do proxecto)
- Economía (comparativas prezos..)
- Matemáticas (estadísticas sobre poboación, ..)

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Caderno, carpetas compartidas (drive)

Ordenador (Proxecto E-Dixgal)

As sesións de traballo desenvolveranse nas aulas ordinarias ou específicas equipadas, en todo caso, co material de traballo necesario.

Ademais o alumnado disporá dos seus portátiles para obter información, compartila e facer un seguimento do traballo a través de carpetas compartidas de drive, dun blogue , portfolio ou calquera outra fórmula que poida resultar axeitada.

As entrevistas, se así están previstas no proxecto, poden proporcionar tamén parte dos materiais de traballo .

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso,o Departamento de Orientación facilitará información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo, así coma circunstancias de índole familiar ou persoal que poidan supor un condicionante no seu proceso de aprendizaxe.

A partir desta información tratarase de dar respostas ás necesidades individuais ao longo de todo o curso.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	25	35	40	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación:

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Presentación dun portfolio no que se plasmen as actividades realizadas e o material producido (tema elixido, estrutura do proxecto, recursos e fontes de información empregadas).
- SEGUNDA AVALIACIÓN: Nesta avaliación ten lugar a fase executiva do proxecto dirixida á creación do produto final.
- TERCEIRA AVALIACIÓN: Presentación pública do proxecto no centro ou fora del.

Como instrumento de avaliación, en cada trimestre, empregarase unha rúbrica vinculada ao procedemento de traballo empregado durante todo o proceso.

Avaliaranse aspectos relativos ao traballo colaborativo, á participación, comunicación e realización das diferentes tarefas dacaordo coa seguinte ponderación:

- Traballo en equipo: 30%
- Participación e comunicación dentro e fora do grupo: 30%
- Tarefas realizadas: 40%

A cualificación final na avaliación ordinaria de Xuño será a media aritmética das cualificacións obtidas nas avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

En cada fase do proceso poranse en marcha medidas dirixidas a que o alumnado acade unha avaliación positiva. No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas en algún dos trimestres ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo, terá que realizar unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas tipo test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto. A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente. Posteriormente, para o cálculo da nota final, realizarase a media aritmética coas cualificacións dos restantes trimestres.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Se houber algún caso de alumnado con materia pendente aplicarase un plan de recuperación de seguimento trimestral con actividades de características similares ás realizadas durante o curso no nivel correspondente.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con Necesidades Específicas de Apoio Educativo serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da realización das súas tarefas individuais.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

Teranse en conta, por outra banda, as características persoais de cada un dos membros de cada grupo á hora de adxudicar os diferentes roles.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión da Lectura	X	X	X
ET.2 - Expresión Oral e Escrita	X	X	X
ET.3 - Comunicación Audiovisual	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.
- Promoverase unha comunicación asertiva entre o alumnado do grupo.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Difusión e presentación nalgún/s dos centros da contorna	Difusión do proxecto . Exposición no centro ou nalgún outro da contorna.			X
Entrevista nunha revista escolar ou medio de información.	Publicidade do proxecto.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Adecuación á temporalización das unidades didácticas
Metodoloxía empregada
Participación activa de todo o alumnado
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas
Medidas de atención á diversidade
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do profesor, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

9. Outros apartados

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36006729	IES Valle-Inclán	Pontevedra	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	4º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	3
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	4
4.1. Concrecións metodolóxicas	8
4.2. Materiais e recursos didácticos	8
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	9
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	9
6. Medidas de atención á diversidade	9
7.1. Concreción dos elementos transversais	10
7.2. Actividades complementarias	10
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	10
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	11
9. Outros apartados	11

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 4º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno.

Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica no IES VALLE INCLÁN .

O grupo seleccionado de 4º ESO, está composto polos alumnos e alumnas que cursan a signatura de Proxecto Competencial en todos os grupos de este nivel.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Diseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Introducción ao trivial. Elección de temas e categorías. Regras	Obxectivos: Presentar o proxecto e os seus obxectivos educativos. Familiarizar	2	2	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	e mecánicas	aos estudantes co Trivial. Actividades: Explicar que é o Trivial, a súa historia e o seu propósito educativo. Discutir a importancia do coñecemento e da diversidade de temas. Mostrar exemplos de xogos de Trivial. Definición das regras básicas. Introducción de mecánicas especiais, como comodines. Probas de xogo para axustar as regras según sexa necesario.	2	2	X		
2	Planificación, investigación e recolección de preguntas	Obxectivos: Ensinar aos estudantes a investigar e recopilar preguntas relevantes para o Trivial. Actividades: Investigación en recursos en liña. Creación dunha lista de preguntas e respostas. Evaluación de la calidad y dificultad de las preguntas.	30	22	X	X	
3	Deseño e creación	Obxectivos: Guiar aos estudantes na creación das tarxetas de Trivial e no deseño do tableiro ou a plataforma. Actividades: Deseño gráfico das tarxetas de preguntas e respostas. Creación dun tableiro. Probas para garantir a funcionalidade.	4	4		X	X
4	Retroalimentación	Obxectivos: Realizar probas do xogo e recopilar retroalimentación para melloralo. Actividades: Xogar ao Trivial en grupos pequenos. Rexistrar comentarios e suxerencias dos xogadores. Facer axustes según a retroalimentación recibida.	4	4			X
5	Maquetación e presentación	Ensambalar todos os materias necesarios: Taboeiro, tarxetas, fichas etc. Realizar a presentación do proxecto a outros grupos e das mecánicas do xogo para que o xogo estea disponible nos recreos.	60	3			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Introducción ao trivial. Elección de temas e categorías. Regras e mecánicas	2

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	TI	100
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
2	Planificación, investigación e recolección de preguntas	22

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	TI	100
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Deseño e creación	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	TI	100
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.		
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.		
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
4	Retroalimentación	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	TI	100
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procura e selección de información relacionada cos proxectos. - Planificación: secuenciación e temporalización. - Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
5	Maquetación e presentación	3

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	TI	100
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.		
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.		
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Execución de proxectos: dinámicas e roles.
- Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Ao longo de todo o curso levarase a cabo o seguinte proxecto: "Un proxecto moi trivial".

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinabilidade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento. A finalidade é fomentar o interese pola coñecemento interdisciplinar. O proxecto será realizado en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto e asume tarefas individuais que integrarán o resultado final do proxecto.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN, explícase a finalidade do proxecto e elabórase a base de datos de preguntas e respostas: pescudar e buscar información, creación de preguntas relacionadas coas distintas materias e coa contorna, que fomenta o interese do alumnado cara á aplicación dos coñecementos adquiridos nas distintas materias.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, levarase a cabo o deseño e maquetación do xogo de mesas.

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado, poñerá o xogo á disposición de toda a comunidade educativa e realizará a presentación do proxecto.

Terán liberdade no emprego de materiais e modelos, dándolle a máxima difusión. O proxecto poderá ser difundido nunha breve presentación polo centro e na aula virtual.

Neste proxecto, trabállanse as todas as competencias clave contribuíndo interdisciplinarmente as seguintes materias:

- Matemáticas (xeometría, deseño dos títeres, cálculo de superficies...).
- Lingua Castelá (expresión oral e escrita, comprensión da información, lectura de textos...).
- Lingua Galega (expresión oral e escrita, comprensión da información, lectura de textos...).
- Xeografía e Historia (espazos e lugares da contorna, historias e lendas...).
- Educación en Valores Cívicos e Éticos (comportamento social, respecto á cultura propia...).
- Educación Plástica e Visual (deseño do formato de presentación dos títeres e representación da obra).
- Música e Danza (escollo da música, deseño da actuación...).

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Programas de edición de imaxes vectoriais como inkscape
Programas de edición como canva
Impresión 3D de fichas e outros compoñentes do xogo
Cartulina, plastificadora para a elaboración das tarxetas
Cartón para a elaboración do taboeiro

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. A dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como para a elaboración das actividades de reforzo e de ampliación no caso de ser necesarias. Os resultados da dita proba daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do departamento de orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	2	30	4	4	60	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación:

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Recopilación de preguntas e respostas. Retroalimentación
- SEGUNDA AVALIACIÓN: Maquetación.
- TERCEIRA AVALIACIÓN: Presentación e difusión do xogo entre a comunidade educativa.

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais, presentación, orde...

A nota da avaliación ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais.

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita, a cal constará de distintas preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

De igual xeito, no caso de que unha alumna/o teña dúas avaliacións suspensas, deberá realizar unha proba escrita final, con preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos

da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5
ET.1 - Comprensión da lectura	X	X	X	X	
ET.2 - Expresión orla e escrita	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual		X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital		X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial		X	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade		X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Presentación do proxecto	Difusión entre o resto da comunidade educativa do centro.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación á temporalización das unidades didácticas.

Metodoloxía empregada
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas.
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Participación activa de todo o alumnado.
Medidas de atención á diversidade
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades.
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado.

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O desenvolvemento da proxecto de acordo a temporalización establecida reflexarase nas actas de seguimento da programación nas reunións do departamento.

O propio seguimento da programación será realizado en Proens cando menos, unha vez ao mes, tal e como se reflicte na normtativa, deixando constancia nas actas de reunión de departamento.

9. Outros apartados